

Balancen mellem arbejde og privatliv

Akademikernes psykiske arbejdsmiljø 2016

Indholdsfortegnelse

Balance mellem arbejde og privatliv.....	2
Balance og fleksibilitet	6
Indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden	8

Balance mellem arbejde og privatliv

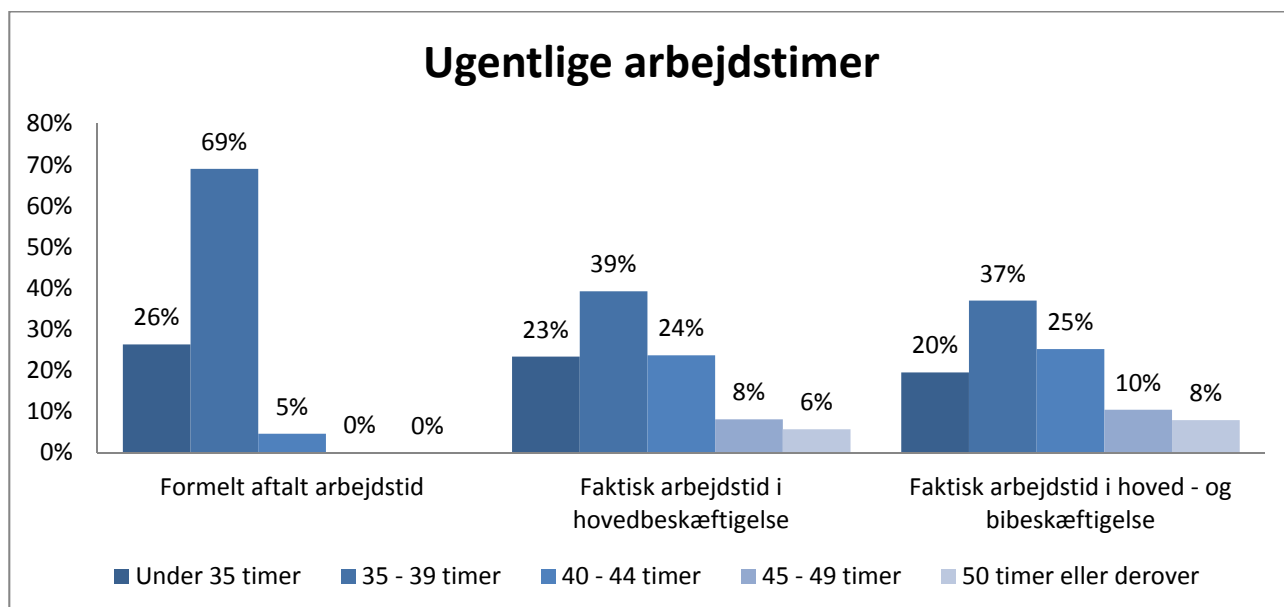
Undersøgelsen viser, at knap halvdelen af psykologerne i høj eller meget høj grad har en god balance mellem arbejdsliv og privatliv. 42 pct. har i nogen grad har en god balance. Mens hver tiende psykolog i lav, meget lav grad eller slet ikke har en god balance.

Tabel 1

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?		
	Psykologerne	AC
I meget høj grad	11 %	11 %
I høj grad	36 %	41 %
I nogen grad	42 %	39 %
I lav grad	9 %	8 %
I meget lav grad/slet ikke	1 %	1 %

Til trods for at hele 95 pct. af psykologerne har en formelt aftalt arbejdstid på under 40 timer, er det blot 62 pct. der faktisk har en arbejdstid på under 40 timer. Ligeledes viser figur 1, at hele 14 pct. af psykologerne har en arbejdsuge på over 45 timer i hovedbeskæftigelsen. Billedet bliver endnu tydeligere når bibeskæftigelsen samtidig inkluderes, herefter har 18 pct. af psykologerne en arbejdsuge på over 45 timer.

Figur 1

Undersøgelsen viser, at der er en klar negativ sammenhæng mellem antallet af arbejdstimer og balancen mellem arbejde og privatliv. Således har halvdelen af psykologerne, med under 45 arbejdstimer ugentligt, i høj eller meget høj grad en god balance – mens det blot gælder for 38 pct. af psykologerne med 45 arbejdstimer eller flere.

Tabel 2

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	Gennemsnitlig ugentlige arbejdstimer i hoved - og bibeskæftigelse			
	Psykologerne		AC	
	Under 45 timer	45 timer eller derover	Under 45 timer	45 timer eller derover
I meget høj grad	12 %	8 %	13 %	5 %
I høj grad	38 %	30 %	44 %	30 %
I nogen grad	41 %	48 %	37 %	47 %
I lav grad	8 %	13 %	6 %	15 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	2 %	1 %	3 %

Psykologernes køn har en vis betydning for balancen mellem arbejde og privatliv. Her viser tabel 3, at kvinder i markant lavere grad end mænd har en god balance.

Tabel 3

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	Gennemsnitlig ugentlige arbejdstimer i hoved - og bibeskæftigelse			
	Psykologerne		AC	
	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
I meget høj grad	11 %	14 %	9 %	13 %
I høj grad	34 %	45 %	38 %	44 %
I nogen grad	44 %	33 %	43 %	36 %
I lav grad	9 %	6 %	9 %	7 %
I meget lav grad/ slet ikke	2 %	1 %	1 %	1 %

Yderligere viser undersøgelsen, at de 30-44 årige psykologer har en markant dårligere balance end resten af aldersgrupperne. Dette fremgår af tabel 4, hvor 41 pct. af de 30-44 årige har en god balance i høj eller meget høj grad. Derimod har 47-48 pct. af henholdsvis de yngre end 30 årige og 45-59 årige psykologer en god balance. Hele 62 pct. af de 60 årige eller ældre psykologer har en god balance i høj eller meget høj grad.

Tabel 4

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?				
	Yngre end 30 år	30 - 44 år	45 - 59 år	60 år eller ældre
I meget høj grad	8 %	8 %	10 %	21 %
I høj grad	40 %	33 %	37 %	41 %
I nogen grad	40 %	46 %	43 %	33 %
I lav grad	12 %	11 %	9 %	4 %
I meget lav grad/ slet ikke	0 %	2 %	1 %	1 %

Undersøgelsen viser ikke de store forskelle hvad angår balancen på tværs af sektorer. Den samme andel af offentligt og privatansatte har en god balance i høj eller meget høj grad. Den store forskel ligger i, at en større andel af de privatansatte, sammenlignet med offentligt ansatte, har en balance i lav eller lavere grad.

Tabel 5

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?				
	Psykologerne		AC	
	Offentlig	Privat	Offentlig	Privat
I meget høj grad	8 %	10 %	10 %	13 %
I høj grad	35 %	33 %	39 %	43 %
I nogen grad	45 %	42 %	41 %	36 %
I lav grad	10 %	14 %	9 %	7 %
I meget lav grad/ slet ikke	2 %	1 %	1 %	1 %

Mellemlederne har i højere grad, end medarbejderne, en god balance mellem arbejde og privatliv. 46 pct. af mellemlederne har således en balance i høj eller meget høj grad, mens dette gælder for 43 pct. af medarbejderne. Ligeledes er der en større andel af medarbejdere, sammenlignet med mellemledere, som har en balance i lav eller lavere grad.^[1]

Tabel 6

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?						
	Psykologerne			AC		
	Medarbejder	Mellemleder	Øverste ledelse	Medarbejder	Mellemleder	Øverste ledelse
I meget høj grad	8 %	9 %	-	11 %	9 %	24 %
I høj grad	35 %	37 %	-	41 %	40 %	33 %
I nogen grad	45 %	46 %	-	39 %	41 %	36 %
I lav grad	10 %	7 %	-	8 %	9 %	6 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	1 %	-	1 %	2 %	1 %

Balancen mellem arbejde og privatliv har stor betydning for den gennemsnitlige produktivitet. Psykologer, som i meget lav grad eller slet ikke har en god balance, har i gennemsnit en produktivitet på 7,3. Mens produktiviteten for en psykolog med en meget høj grad af god balance ligger på 9,5. Der kan altså skabes en produktivitetsforbedring på 30 pct. ved at forbedre psykologernes balance mellem arbejde og privatliv.

Tabel 7

Gennemsnitlig produktivitet	Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?				
	I meget lav grad/ slet ikke	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Psykologerne	7,3	8,2	8,8	9,0	9,5
AC	7,2	7,9	8,4	8,7	8,9

^[1] Svarene for den øverste ledelse er blanket grundet for få respondenter

Psykologer med hjemmeboende børn har i lavere grad en god balance mellem arbejde og privatliv. Det følger af tabel 8 hvor over halvdelen af psykologerne uden hjemmeboende børn har en god balance i høj eller højere grad. For psykologer med hjemmeboende børn er tallet henholdsvis 38 pct. hvis barnet er under 7 år, samt 47 pct. hvis barnet er 7 år eller ældre. Ligeledes er det også psykologer med hjemmeboende børn under 7 år der oftest har en balance i lav eller lavere grad.

Tabel 8

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	Har du hjemmeboende børn?					
	Psykologerne			AC		
	Nej	Ja, under 7 år	Ja, 7 år eller ældre	Nej	Ja, under 7 år	Ja, 7 år eller ældre
I meget høj grad	14 %	6 %	11 %	14 %	7 %	10 %
I høj grad	38 %	32 %	36 %	42 %	38 %	41 %
I nogen grad	38 %	49 %	43 %	35 %	44 %	40 %
I lav grad	8 %	11 %	9 %	8 %	9 %	8 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %

Balance og fleksibilitet

I undersøgelsen er psykologer med hjemmeboende børn blevet spurgt til, hvorvidt åbningstiderne (inkl. lukkedage) i daginstitutioner er en hindring for, at de kan få en god balance mellem arbejde og privatliv¹. Undersøgelsen viser, at 5 pct. af psykologerne i høj eller meget høj grad oplever det som en hindring, og at 17 pct. i nogen grad oplever det som en hindring. Mens hele 78 pct. kun i lav, meget grad eller slet ikke oplever det som en hindring.

Opdeler man på gennemsnitlig ugentlig arbejdstid, viser undersøgelsen at de psykologer som har en arbejdsuge over 45 timer i markant højere grad oplever, at åbningstiderne er en hindring for deres gode balance.

Tabel 9

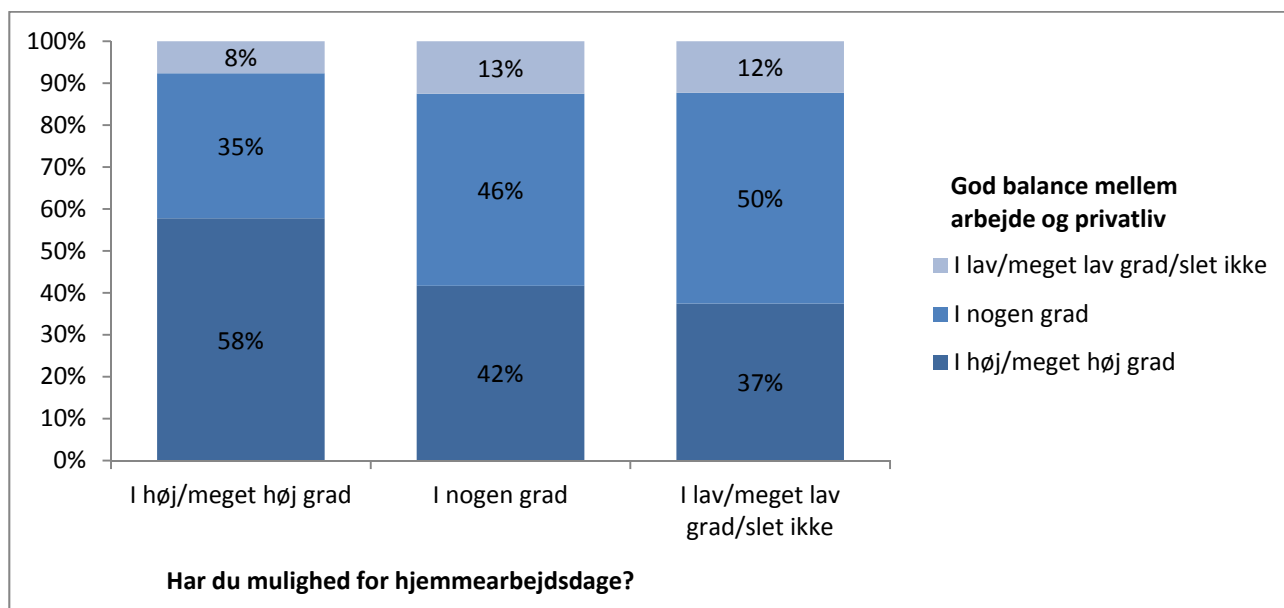
Er åbningstiderne (inkl. lukkedage) i daginstitutioner/SFO en hindring for, at du kan få en god balance mellem arbejde og privatliv?	Ugentlige antal arbejdstimer i hoved - og bibeskæftigelse		
	Under 45 timer	45 timer eller derover	I alt
I høj/meget høj grad	5 %	10 %	5 %
I nogen grad	16 %	26 %	17 %
I lav/meget lav grad/ slet ikke	80 %	64 %	78 %

¹ Da en stor andel af psykologerne med hjemmeboende børn har børn i en alder, hvor de ikke benytter daginstitutioner, har der været en mulighed for at svare "ikke relevant". Disse besvarelser er bortsorteret forud for analysen.

En vigtig faktor for en god balance mellem arbejde og privatliv, er muligheden for hjemmearbejdsdage. Her viser analysen, at blot hver femte psykolog i høj eller meget høj grad har denne mulighed. Mens at knap halvdelen (47 pct.) kun i lav, meget lav grad eller slet ikke har den mulighed.

Figur 2 illustrerer vigtigheden i muligheden for hjemmearbejdsdage, 58 pct. af de psykologerne, som i høj eller højere grad har mulighed for hjemmearbejdsdage, har samtidig en god balance i høj eller meget høj grad. Dette tal falder til 37 pct. for de psykologer som kun i lav eller lavere grad har mulighed for hjemmearbejdsdage.

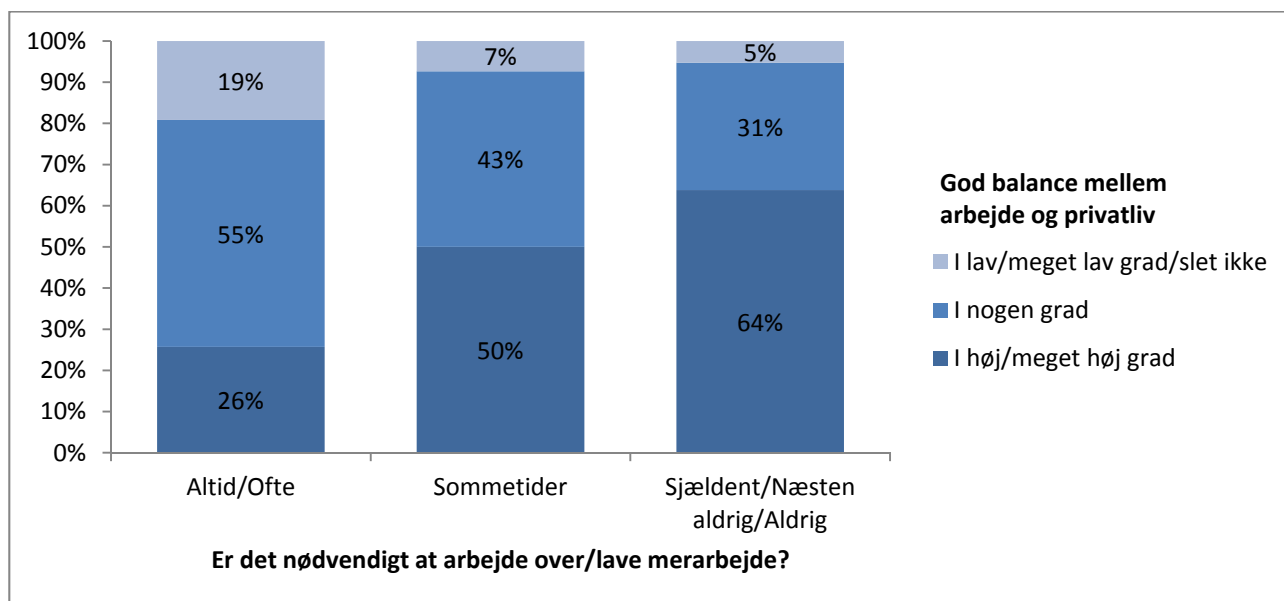
Figur 2

Som figur 1 illustrerede arbejder psykologerne væsentligt mere end den formelt aftalte arbejdstid. Dette bliver også afspejlet i, at 39 pct. af psykologerne altid eller ofte, er nødt til at lave overarbejde. 41 pct. er sommetider nødt til overarbejde. Mens det blot er hver femte som kun oplever det sjældent eller aldrig.

Figur 3 viser, at blot omkring hver fjerde psykolog, som altid eller ofte er nødt til overarbejde, samtidig har en balance i høj eller meget høj grad. Mens 64 pct. af psykologerne, som sjældent eller aldrig har overarbejde, samtidig har en god balance i høj eller meget høj grad.

Figur 3

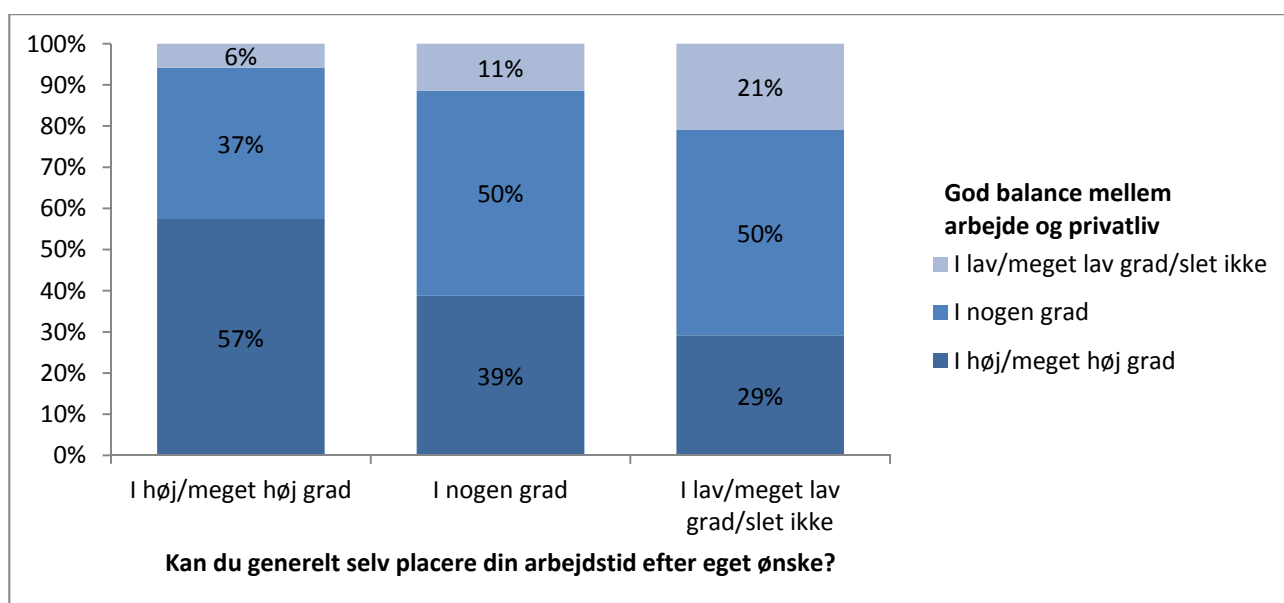

Indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden

Over hver tredje (35 pct.) psykolog kan i høj eller meget høj grad selv placere sin arbejdstid. 43 pct. kan i nogen grad selv placere deres arbejdstid. Mens over hver femte (21 pct.) kun i lav eller lavere grad selv kan placere deres arbejdstid.

Blot 29 pct. af de psykologer, som kun i lav eller lavere grad selv kan placere deres arbejdstid, har samtidig i høj eller meget høj grad en god balance mellem arbejde og privatliv. Dette gælder for 39 pct. af de psykologer der i nogen grad selv kan placere deres arbejdstid. Mens hele 57 pct. af psykologerne, som i høj eller højere grad kan placere deres arbejdstid, har en god balance i høj eller meget høj grad.

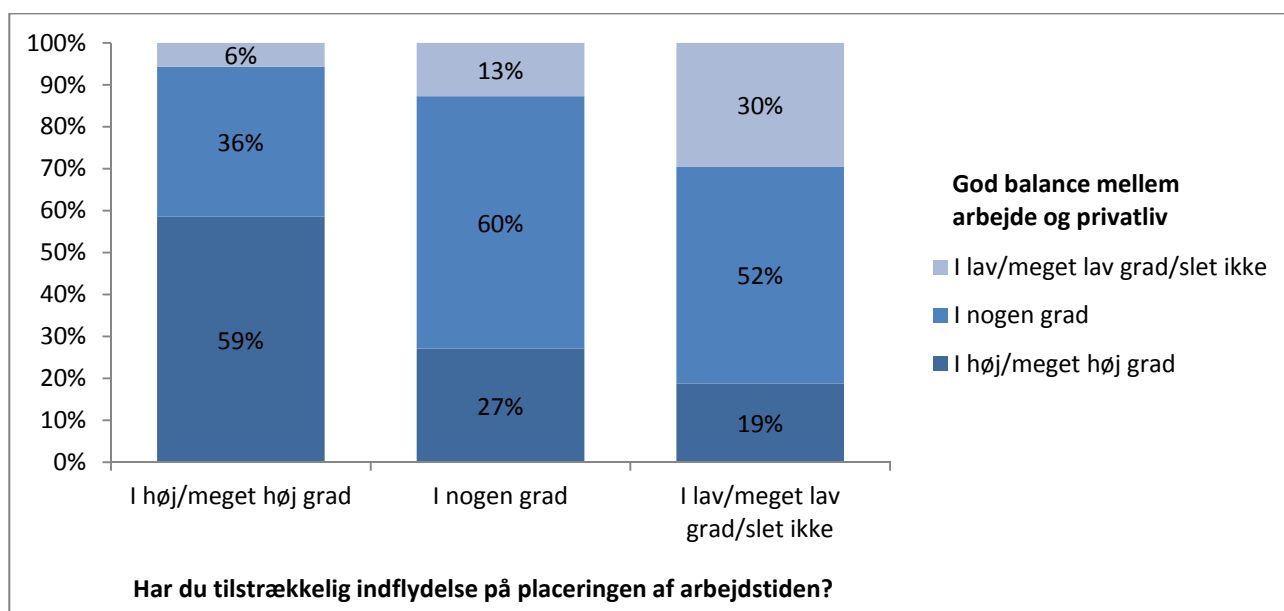
Figur 4

Til trods for at 35 pct. af psykologerne i høj eller meget høj grad, kan placere deres arbejdstid efter eget ønske. Er det hele 55 pct. der i høj eller meget høj grad oplever, at de har tilstrækkelig indflydelse på placeringen af arbejdstiden. Knap hver tredje (30 pct.) har i nogen grad tilstrækkelig indflydelse, mens 15 pct. kun i lav eller lavere grad har tilstrækkelig indflydelse.

Figur 5 viser, at tilstrækkelig indflydelse på placeringen af arbejdstiden har stor betydning for balancen mellem arbejde og privatliv. Således har 59 pct. af de psykologer, som i høj eller meget høj grad har tilstrækkelig indflydelse, samtidig en god balance i høj eller meget høj grad. Mens dette tal falder til blot 19 pct. for de psykologer, som kun i lav eller lavere grad har tilstrækkelig indflydelse.

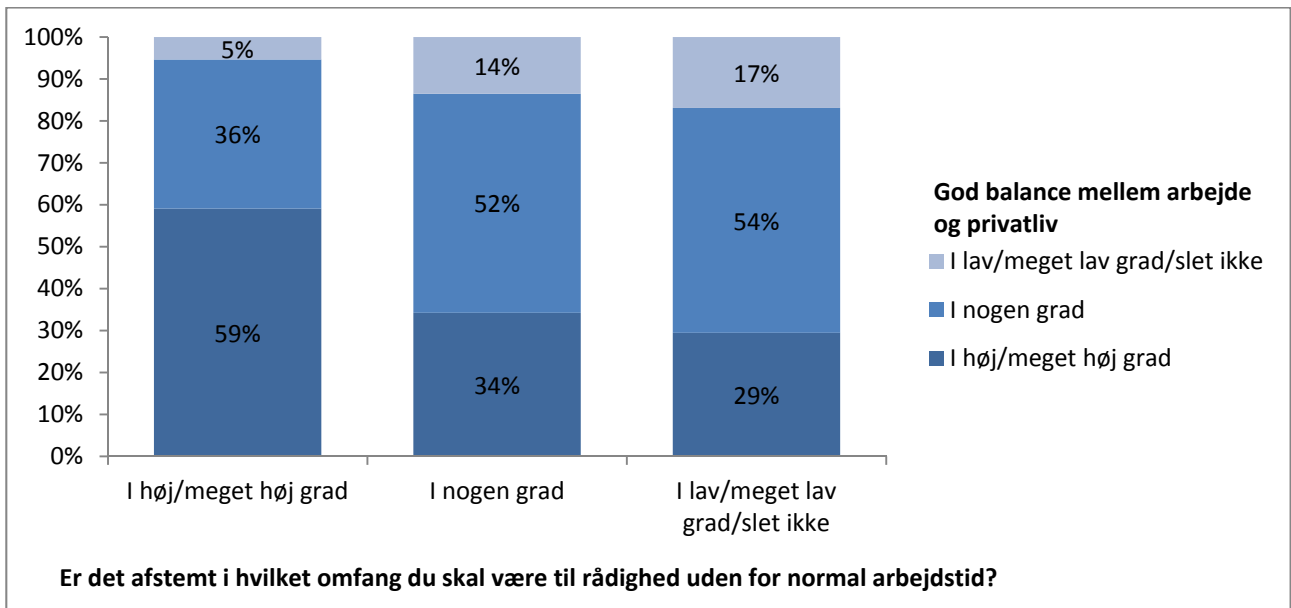
Figur 5

37 pct. af psykologerne har i høj eller meget høj grad afstemt med deres nærmeste leder, i hvilket omfang det forventes, at de står til rådighed uden for normal arbejdstid. Knap hver fjerde (24 pct.) psykolog har i nogen grad afstemt, mens 39 pct. af psykologerne kun i lav eller lavere grad har afstemt rådighedsomfanget med nærmeste leder.

Figur 6 viser hvor vigtigt det er at have afstemt omfanget, som det forventes, at psykologen skal stå til rådighed i uden for normal arbejdstid. Blot 29 pct. af de psykologer, som i lav eller lavere grad har afstemt rådighedsomfanget, har en god balance mellem arbejde og privatliv. Til forskel gælder dette for 59 pct. af de psykologer, som i høj eller meget høj grad har afstemt rådighedsomfanget.

Figur 6

Nørre Voldgade 29

DK-1358 København K

Tlf: +45-33 69 40 40